

Ибрахим Сърмали, роден 1916 г., учил до четвърто отделение в селското училище, с. Корница

Нашият корен не е отгук, а е от Египет. Някога, в османски времена, имало в с. Брезница османски войски. Навремето ходеха и войските на джамия да са молят, както и сега ние си продължаваме, че сме мюслимани. Имаше там и войски от Египет. А до джамията имаше там едни къщи Юсуфови, Юсуфово поколение, аз съм юсуфово поколение. Те са имали една юбава мома и тя `одила там на джамията да са моли. Имало един войник от Египет, Юсуф и днеска така, утре така, видял тая мома и казал на имамина: Имам ефенди, ефенди са казва господин, тука има една мома, по турски го казал, щото наш`те старите всички знаеха турски и аз знам, тая мома е много `убава и да кажеш на майка ѝ и баща ѝ да са вземим. Имаминът го попитал откъде е и той отговорил по турски „Масър”, Египет. И аз имам поколение в Турция сега, те са именуват Масърлии. И имамина веке е задължен, това е като борч на него. Имаминът рекъл, борчлия съм, пусна ма един войник, аскерин, да ви кажа нещо за момата. Буйрун, казали... Аз турски знам от баща, майка, баби, дядовци, ние сме турци. Щом са молим на джамията, турци сме. Ама тоя възродителен процес, той ни направи българе. Тука в Брезница има юрукови, юруци. Дошли са от Мала Азия. Има и черкези, аз съм `одил там, моите поколения да видя, цели села има черкези, най-различни такива племена, арнаути има. В съседната къща човекът беше от Брезница, арнаутин. Те са пък от Албания, арнаути. Никой няма местен, българи нямаше тука, тука си бяхме само ние мюслиманите, турците. Нашите дядовци, нямало кой да им прави мотиките да си работят царевичата и тютюна, та отишли, има едни села Кремен и оттам докарали двамина братя цигани, които са били железари. Те са правили мотиките на наш`те земеделци. Те правели и палешниците за оралото. Та те като дошли, дошли и други тяхни роднини. Двама братя имаше между тях – свирци, единият дядо Вилик и другият дядо Лефтер, единят със зурна, а по-малкият – тъпанар с тъпан. И на сватбите, като правиме сватби, викаме ги, да са весели народът, младежта иска да поиграе.

Аз се ожених на 18 години, 1934-ра година. Жена ми почина, но и тя беше от селото, седем деца имаме ние. Пет имам сега в Анадола и тука имам две – едно женско и едно мъжко имам тука, донисат ми ядене от време на време, перат ме. А в Турция отдавна заминаха, оти имаме там наши хора, още от 1922-ра година имаме там наши роднини. Ама от нашия край забраняваха да ходят там, смятат на за помаци, но ние не сме помаци. Ония турците са от Добруджа натам, аз съм служил там – в Добрич, Исперих, Тутракан, Силистра, надолу Разград, Шумен, всичко знам там. Те не се молят, колкото ние са молим в джамията, не вярват толкова в Аллаховата сила, а който не вярва в силата Аллахова, в природната сила, той е неверник. Той няма никакво чувство. И защо има инфаркт – тая болест напада най-много тия, които не вярват.

Аз на война бях, три пъти съм бил запас и един път редовен. Бях в последната война, в Световната, бих се при Куманово, Срацин, от Кюстендил натам, през Гюешево и после надолу има един път, все надолу, казва се Деве баир, Деве е камила. След това слязохме до един град, малък град – Крива паланка, обиколихме го и после слязохме до една ряка – Крива ряка. Там на един баир седяхме петнайсет дена, там направихме

палатките, да сме закрити. Ние бяхме зад фронта, спомагателни дружини, помагахме на закъсали танкове, камиони, които карат оръжие, храна. Ние бяхме помощна дружина. Там бяхме 41-ва година, когато дойдоха германците. Сетне, 42-ра не ни мобилизираха, дойдохме си, а 43-та пак ни мобилизираха. Откараха ни в Добруджа – Исперих. Там са живяли румънци, а пък германците я дадоха на нас – Нова Добруджа. Някога е била българска, ама сетне ония я земали, пък сега германците я дадоха пак на нас. Ние бяхме като охрана там, имаше заповед от Хитлер, от Германия да не остане нито педя земя неизорана. Ние бяхме шест човека в едно село Кочмаш караул, с пушките, с ножовете на пушките, пазим. Ние бяхме на квартира в къщата на ходжата, а то цялото село било турско, ама 1912-та година избягали надолу и останали само ходжата и брат му – имамина. Там бяхме два месеца и половина в Добруджа.

След войната, като паднаха германците, аз бях пак на фронта там, явиха са партизани. Даже двама наши войника в Македония умряха от партизаните. Сръбските партизани ги казваха шумкари, гръцките андартти, нашите си бяха партизани. След това през партизанско време дойде заповед да се комбинира земята, да е обща земята. ТКЗС-то стана, то дойде от Сталин. Станахме към тях (СССР), оти станахме противници на германците. Първо бяхме с тях и заедно с тях воювахме срещу Гърция, срещу Сърбия и срещу Румъния. Англичаните и русите се уплашиха, че Хитлер ще превземе света и те удариха отгоре и дойде заповед да ги гоним и ние. Ако не ги гоним, Сталин ще удари нас.

Имаше тук един секретар-бирник. И той на нас първо каза да си продаваме стоката, ние имаме дребна стока – козе, овци, кон. Продавайте, вика, ще дойде комунизма. И имота го продавайте, оти ще стане национализация, ще взимат имотите и няма накъде да идеш. Така ще ти го вземат без пари. И той всичко продаде. На другата година – 52-ра година, слушаме в София веќе почнали са да национализират и 53-54-та и тука вземаха всичко и така. Взеха всичко, повечето със зор, насилствено. Ти ще си дадеш ли воловете, дет` си живял цял живот, ще си дадеш ли колата, ще си дадеш ли нивата. Те не питат, дойдат и `айде да се подписваш, че даваш. И стоката взеха. Германците, като дойдеха, шейсет кози ни `земаха реквизиция, останаха, ние имаме 200 кози тогава. От тях продадохме, че бирникът търси данък и колкото останаха, дойдоха и национализираха – кози, овци, не те питат. Волове имаме два, тук отдолу имаме мази, в мазето ги криехме. Всеки ден от съвета дойдат `ора, проверяват дали са тука, пък им викахме, че сме ги пуснали навънка и ние не знаем къде са, пък ние ги криехме тука отдолу. Ама после казахме всичко, подписахме се и `айде, `зимаха всичко. Караха много народ в полицията, фанат ти ръката, тетрадката нагоди тука. Там на масата, а милиционерът е до теб. Грабне ти ръката, завие я и той каквото иска - `айде, оформя го. Много хора закараха в милицията, в затвора. Караха ги да се подписват, че доброволно са си дали имота. Синът ми осем години беше осъден, лежа в София, в Стара Загора в затвора. После всички работехме в ТКЗС-то, който е способен работи. Дават ти бригадир, блок...

Моите хора заминаха за Турция през 92-ра година. Възродителният процес беше като насилственото имотизиране, както за имота. Ама тука вече са намеси войската.

Искаха доброволно да търчиме там, да са подписваме, че ние ни сме мюслимани, чи ни сме турци, чи сме българи. Това беше за четвърти път. 1912 г. било така, след това 52-ра година пак. Пак извикаха `ората да са подпишат, чи сме българи. Сетне 1964 г. пак и 1973 г. видяха, чи ни ще така, танкове минаваха покрай селото, по чукарите, ако се надигнем нещо, да смажат. Ние сме мюслимани, не искахме, ни сме българи. Ама ни приказваш турски, ама това няма значение. Аз съм бил на война, на Куманово, там много има като нас, говорят си на македонски, а се пишат народност турци. Ония държави са по-културни от българската. Още тогава си мислех, в България няма ли учени хора да тълкуват нещата. Кой какв`то иска да е, дали с турско, циганско, българско име, нали е длъжен да работи, рамо до рамо, както сме бранили границата на държавата, пак да ги браним. Това е държавата. Дали ще приказвам турски, цигански, румънски, какво от това.. Езикът не важи нищо. Важи това, дали си обработваш земята.

През 1972-1973 г. заградиха селото. Ние бяхме три месеца вънка на площада – декември, януари, февруари – все там. Децата, майките - и те. Единадесет огъня бяхми направили, от всяка къща си носим дърва и цяла нощ там, та се греем. От милицията ни питат, оти не си вървиме и какво чакаме там, защо се инатите за имената. Ние сме си мюслимани, ние сме турци. Първоначално имаше в София работници, по други места имаше също работници. Те ги събраха и насила ги докараха в село и това не само в наш`то село, в другите също беше така. И заградиха селото и така. От Брезница идваха при нас, защото войската искаше тук да пробие и тогава вече щеше да е по-лесно. Като кажат по радиото, че в някое село върви доброволно и така ще тръгне навсякъде. Носят списъците от село на село, та лъжат хората. Накрая дойде един генерал Цанев. Той влязъл в една българска къща да пренощува и сутринта още не беше съмнало взеха да пукат пушките и младите отишли на площада. Моят шурей го убиха в главата, паднал на място. После и ние излязохме с бабата да видим какви са тези пушки и излязоха с пушките към нас и една пушка прасна и един нашенец падна, кръвта потече надолу и аз се наведох да го вдигна и зад мен един зарука – остави го, че и ти ще отидеш. И едни други взеха да пукат пушки... И така... От другия квартал друг убиха. От Брезница като чули, че селото е оградено с войска и те се затърчали и там в едно дере, едни младеж, скоро уволнен от войската и те отзад го замерили и го убили на място. Там си му е гробът и днеска. От другата страна на селото, където е горското, оттам идваха камионите и ни караха в затвора. И мене ме закараха в затвора. Имаше ранени много. Лоша работа.. Защо? Всички сме хора, бе...

Нас и македонци ни писаха, когато бяха германците. А преди това, цар Борис като беше жив. Иван Михайлов имаше – цар на Македония. Тогава беше добре. Всяко село имаше организация, пушките си бяха у тях, в нашето село имаше 20-30 човека – вътрешна войска. Ако стане нещо по границите веднага се мобилизираха да бранят границите, а ако стане нещо вътрешно – пак да се браним.

Сега ни върнаха имената. Аз не крия, моята нога едната е веке на чукаря. Та, ще ти кажа истината. Всяка сутрин слушам новините по радиото. На България й трябва една голяма държава, която да й показва пътя. Ето сега Европа. Всеки човек има право на свободен живот. Партиите на Яне Янев и Волен Сидеров са само за това – да не

седиме мирни. Яне Янев и той е от нашия край, от Македонския край, от Родопския край... Защо образува такива партии, такива дружества, да залъгват младежта...

А 23-та година, дойдоха в селото, заградиха го да правят земеделска партия, да избият тия на Иван Михайлов.. И в Дъбница тогава, в една къща ги изтрепаха. Защо това – за голямия кокъл, всякой иска да го налага, да яде `убаво месо. Има ли смисъл да са трепим, да са гоним? Е, 1912 г. всичко е било власи нагоре – с овци, всичко е било в полза на държавата. Изклаха и избиха всички. Доскоро, там горе, кучетата си играеха с една глава човешка... Тоя Яне Сандански, той по Петричкото дефиле 35 000 мюслимани изклал, за какво?

Възродителният процес може да се повтори. Нищо, че сме в Европа. То както в дома си управляваш, така и в държавата. Тия партия сега, докато се разбере в Европата, може да направят бели по някои села и то най-вече по мюслиманските села. Ние сме наплашени.. Защо избягаха 300 000 по време на голямото изселване – от страх. И ти ако си, и ти ще бягаш. Не съм съгласен да стана българин, да ми турат името Иван или Драган, като аз съм си Осман. Ама работя в тая държава, живея в тая държава и тук искам да умра; браня границите, работя в полето, данъка си плащам, какво иска държавата от мен?

Тук през царско време имаше от Турция ходжа, който ни учеше на Корана (започва да пее дува от Корана). И вие имате хубави молитви, ама не ги учите. Вашите деца не знаят нито една молитвичка.

Имаше от Рибново един ходжа, който идваше на бял кон. Било е Рамазан, когато гувеем, и се качил да вика на минарето. Таман почнал да вика, чул отдолу нещо да тропа, гледа – една верига хора със зелени чалми и карат едни бял кон празен отзад. И подминали нагоре. На другата годнина на същия имам му се присънило, че един глас го попитал, като видял празния бял кон, защо не се метнал на него, да стане евлия. Имаминът се зачудил и не казал на никого. На третата година, пак по Рамазан, гласът му казал да чака, че пак ще минат и конят пак ще е празен, ако иска да дойде с тях. Отишал пак на третата година да рука от минарето и гледа пак празния кон и той скочил от минарето. Архангел Джибраил го подхватил и го турил на бялия кон и той станал евлия.